

VALL PALOU, LLIBRES D'ARTISTA AMB ELS POETES

Josep Miquel Garcia, Comissari de l'exposició

Era l'any 2003 quan Vall Palou va projectar el primer dels seus llibres d'artista, amb motiu de l'exposició a la Biblioteca Pública de Lleida i editat amb la Fundació Guillem Viladot. Aplegava un conjunt de poemes de l'escriptor agramuntí i cinc aigüaforts. El 2016, l'artista va realitzar Maleta núm. 1, llibre d'artista que va aconseguir el tercer premi en el I Concurs Internacional de Llibre d'Artista en Homenatge a Joan Brossa, en el marc de les II Jornades Internacionals de Poesia: Arxius, Poètiques i Recepcions, organitzades conjuntament per la Fundació Joan Brossa i el grup de recerca Poció. Poesia i Educació de la Universitat de Barcelona, i es va exposar a l'Arts Santa Mònica de Barcelona, del 26 al 30 d'octubre de 2016. També, en relació amb Brossa, va editar David Jou, amb gravats seus i un sonet del poeta.

L'any 2015, la Fundació Vallpalou va iniciar un projecte d'exposicions individuals de Vall Palou que anaven acompanyades d'un llibre d'artista fet amb un poeta català. El primer de tots —iniciat dos anys abans— va ser precisament Sobreamor, amb Vicenç Altaió, en el context de la mostra Gènesi.

Després apareixien Paret amb esquerdes, de Vall Palou amb Josep Maria Sala-Valldaura; Blanc: ser on no ser, de Vall Palou i Víctor Sunyol; La festa de l'Intocable, d'Àngels Moreno i Vall Palou, i Fata Regina, conjuntament entre Vall Palou i Jaume Pont. De les planxes del llibre, també se n'ha fet un altre llibre.

En commemoració de la presentació del llibre Mig segle de poesia catalana. Del maig del 68 al 2018, a la Fundació Vallpalou de Lleida es va fer un altre llibre d'artista realitzat conjuntament per Vall Palou, Josep Maria Sala-Valldaura i Vicenç Altaió, i a finals del 2018 es va editar L'or i la nit, de Vall Palou, amb Carles Duarte Montserrat. D'aquesta obra, hi ha també el llibre de planxes. A aquests projectes, cal afegir-hi el darrer, amb poemes de Felícia Fuster.

Tots aquests llibres tenen com a característica que, de l'edició, se'n fan únicament dos exemplars: un per al poeta i l'altre per a la Fundació.

Sobreamor, de Vicenç Altaió, inaugura la sèrie. És un llibre d'un format considerable, estampat amb xilografies d'un vermell intens. Els poemes són "A la madrassa", "Regla de tres", "Sota una estrella poligonal", "Al riad Bel Haj", "Ablucions al hammam" i "Al suck d'Eurika". La coberta, amb tapes dures, du el nom del poeta amb lletres grosses que acullen, al centre, el títol del poemari. Les xilografies amb marges a sang ocupen tots els fulls i són composicions abstractes orgàniques, en negre i vermell, i els poemes estan impresos en un paper polièster i relligats entre el vermell dels fulls tintats.

Altaió es va vincular a la Fundació Vallpalou i n'és el vicepresident, i va apropar l'obra de la pintora a la poesia com una extensió de les seves possibilitats.

COL·LECCIÓ FUNDACIÓ VALLPALOU

Josep Miquel Garcia

Clou aquest recorregut per les principals col·leccions d'art lleidatanes la de la Fundació Vallpalou, que té com a missió principal la preservació i difusió de l'obra de Teresa Vall Palou, però que compta, també, amb un fons d'obres d'artistes internacionals.

A la mostra actual dedicada a la seva seu als llibres d'artista del poeta Vicenç Altaió podem veure algunes de les pintures i escultures del seu fons, com Collage i correu, de Perejaume, datada l'any 1985, i característica d'aquells anys en què la seva obra va assolir ja una personalitat, o l'espectacular pintura de Josep Uclés Sense títol, del 1978, exemple emblemàtic, dominat per tonalitats fosques, de la transavantguarda catalana. També l'escultura Vertigen de Tom Carr, del 1978, que la Fundació va adquirir amb motiu de la mostra que li va dedicar.

En una sala annexa a l'exposició de Vicenç Altaió, s'exposen els llibres d'artista que Teresa Vall Palou ha fet amb poetes, i que formen part de la col·lecció de la Fundació. Tiratges de dos exemplars, un dels quals resta a la Fundació com a testimoni d'aquest vessant que combina poesia i obra gravada, com els llibres Sobreamor, amb Vicenç Altaió, o Paret amb esquerdes, amb Josep Maria Sala-Valldaura; Blanc: Ser on no ser, amb Víctor Sunyol; La Festa de L'Intocable, amb Àngels Moreno; Fata Regina, amb Jaume Pont, o L'Or i la Nit, amb Carles Duarte i Montserrat.

La col·lecció de la Fundació Vallpalou disposa també d'obres d'artistes catalans com Jaume Plensa, Joan Ponç o gravats de Joan Barbarà, però també de pintors com José Manuel Broto o Víctor Mira.

De l'escena internacional ja vàrem tenir un tast a l'exposició Vallpalou en diàleg, de l'any 2013, en què es contrastaven pintures de Teresa Vall Palou amb alguns exemples del fons forà, amb obres i autors de procedència diversa, agermanats per una voluntat pictòrica de reivindicació de la pintura i el dibuix. Alguns d'aquests artistes són de l'escena europea, com els alemanys Markus Oehlen o Günther Förg, o austríacs com Herbert Brandl, que reivindiquen la tradició expressionista centroeuropea, recuperada – com en el cas de Josep Uclés – a la dècada dels anys vuitanta.

La part més singular, però, és la que aporta una mirada vers autors actuals de l'Orient Mitjà o l'Orient, amb autors poc representats a col·leccions catalanes. És el cas de Ravi Agarwal o de Krishna Murari, de l'Índia, de Sabhan Adam, de Síria, o d'Azadeh Razaghdoust, de l'Iran.

La voluntat de diàleg que existeix entre els artistes de la col·lecció de la Fundació Vallpalou, amb l'obra de la Teresa Vall Palou origina el sentit d'aquestes pintures i escultures, que complementen la finalitat principal de l'entitat que defensa el sentit de la pintura, l'obra gravada i la ceràmica en el present de l'Art, com unes disciplines vigents, que es fonamenten amb la presència d'obres d'artistes que, tots ells, tenen la singularitat de ser illes en el món globalitzat.